

Michał Boksa, Jakub Poprawa
Jarosław Matysiak, Martyna Brembor
(Poznań)

MATERIAŁY STANISŁAWA SULINOWSKIEGO (1932-1990)
P.III-134

Stanisław Antoni Sulinowski urodził się 5 marca 1932 r. we Włocławku, jako syn Mieczysława (podoficera Wojska Polskiego) i Janiny z Herbów. Okres okupacji wojennej spędził przy rodzicach we Włocławku. W czerwcu 1947 r. ukończył szkołę podstawową we Włocławku, a od września tego samego roku zaczął uczęszczać do Liceum Ogólnokształcącym im. Ziemi Kujawskiej, gdzie w czerwcu 1951 r. zdał maturę. W tym samym roku podjął studia na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej (WSR) w Poznaniu, gdzie uzyskał dyplom inżyniera rolnika (luty 1955) i inżyniera magistra rolnictwa (październik 1956) na podstawie pracy pt. *Wpływ nawożenia na skład jakościowy białka i alkaloidów na nasionach lubinu białego* napisanej pod kierunkiem prof. Stefana Barbackiego (1956).

Od listopada 1955 r. podjął pracę w Zakładzie Roślin Pastewnych Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNiG) w Baborówku (pow. szamotulski), na stanowisku pracownika inżynierijsko-technicznego. W 1958 r. został asystentem i rozpoczął badania genetyczne oraz hodowlane nad trawami pastewnymi. W latach 1963-1970 był zatrudniony w Zakładzie Doświadczalnym IUNG w Przebędowie koło Poznania, gdzie zorganizował Pracownię Genetyki i Hodowli Traw, którą następnie kierował.

W marcu 1964 r. na Wydziale Rolniczym WSR w Poznaniu obronił pracę doktorską pt. *Zmienność form i biologia kwitnienia u *Arrhenatherum elatius* (L.) P. B.*, przygotowaną pod kierunkiem prof. Stefana Barbackiego i w czerwcu tegoż roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych.

W lipcu 1965 r. został powołany na stanowisko adiunkta. W maju 1970 r. został przeniesiony do IUNiG w Puławach, gdzie do 1972 r. pracował jako adiunkt.

W marcu 1972 r., korzystając z propozycji prof. Barbackiego podjął pracę w Zakładzie Genetyki Roślin PAN przenosząc się ponownie do Poznania. W Zakładzie od 1973 r. – początkowo jako adiunkt a od stycznia 1974 r. jako docent – kierował Pracownią Mieszańców Oddalonych i równocześnie był zastępcą kierownika Zakładu ds. ogólnych (1973-1976) i ds. naukowych (1976-1979).

W listopadzie 1972 r. habilitował się w Instytucie Biologii Stosowanej Akademii Rolniczej w Poznaniu na podstawie rozprawy *Indukowane alloploidy u traw z rodzaju *Festuca* i *Lolium**.

Po przekształceniu w 1979 r. Zakładu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu w Instytut Genetyki Roślin (IGR) PAN w Poznaniu został zastępcą dyrektora ds. naukowych. Funkcję tę pełnił do sierpnia 1982 r. W listopadzie 1985 r. został dyrektorem IGR PAN w Poznaniu.

W lutym 1981 r. uchwałą Rady Państwa nadano mu tytuł profesora nadzwyczajnego nauk rolniczych.

Zainteresowania naukowe Stanisława Sulinowskiego obejmowały zagadnienia dotyczące genetyki hodowli traw pastewnych; wykrył współzależność między systemem

rozmnażania się gatunków wyjściowych (samopylność, obcopylność) kostrzew i życic a płodnością ich form aloploidalnych, m. in.: (z H. Burczykiem) *Wstępne badania nad pozakorzeniowym dokarmianiem łubinu pastewnego* (1958), *Obserwacje nad niezgodnością przy samo- i obcozapyleniu u *Arrhenatherum elatius* /L./ P. B.* (1965), *Zdolność produkcyjna stokłosa uniolowatej /*Bromus unioloides* H. B. K./ uprawianej w warunkach polowych przy wysokim nawożenia azotem* (1972), *Porównanie płodności indukowanych alloplloidów u traw z rodzaju *Festuca* i *Lolium** (1976), (z H. Wiśniewską, K. Sękowską) *Częstotliwość występowania spontanicznych poliploidów u *Festuca pratensis* Huds. i *Lolium perenne* L.* (1981).

We współpracy ze stacjami hodowlanymi w Szelejewie (pow. Gostyń) i Kowrozie (pow. Toruń) był współautorem pierwszych w Polsce tetraploidalnych odmian życic: życicy wielokwiatowej *KROTO* (1975), *LOTOS* (1978), *POLUS* (1981), *MITOS* (1983), życicy trwałej *SOLEN* oraz kostrzew: tetraploidalnej kostrzewy łąkowej *WESTA* (1978), heksaploidalnej kostrzewy trzcinowej *TERROS* (1985); odmian mietlicy białawej i tymotki łąkowej *OBRA* (1985). Wytworzył też liczne formy mieszańcowe i międzygatunkowe oraz międzyrodzajowe alloplpoidalne formy kostrzew i życic (*Festulolium*) stanowiący cenny materiał wyjściowy przy tworzeniu nowych odmian traw pastewnych. Łącznie opublikował ponad 50 prac (głównie w języku angielskim) – podręczników, artykułów i komunikatów prasowych.

Uczestniczył w zjazdach i sympozjach krajowych oraz zagranicznych, jak również w posiedzeniach towarzystw naukowych. Wygłaszał referaty i komunikaty z własnych badań m. in. na Międzynarodowym Sympozjum „Problemy oddalonego krzyżowania roślin” (Sofia 1975), na VIII Kongresie Europejskiego Stowarzyszenia do Badań nad Hodowlą Roślin EUCARPIA (Madryt 1977), na XIV Międzynarodowym Kongresie Genetycznym (Moskwa 1978).

Od stycznia 1988 r. pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego czasopisma „Genetica Polonica”.

Był członkiem Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN (od 1975 r.), członkiem Rady Naukowej Zakładu a następnie Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu (od 1974 r.), członkiem Rady Hodowlano-Nasiennej Zjednoczenia Nasiennictwa Rolniczego i Ogrodniczego w Warszawie, członkiem Komisji Traw Rady Naukowej Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej (od 1975 r.), członkiem i wiceprzewodniczącym Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Genetycznego (1973-1976) oraz członkiem European Association for Research on Plant Breeding (Europejskiego Stowarzyszenia do Badań nad Hodowlą Roślin) EUCARPIA (od 1977 r.).

Stanisław Sulinowski został odznaczony: Medalem 30-lecia Polski Ludowej (1974), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1977), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1984), Odznaką Honorową „Za zasługi dla rozwoju województwa poznańskiego” (1983).

Otrzymał także zespołową nagrodę II stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za monografię pt. *Trawy polskie* (1982), do której napisał rozdział *Wybrane zagadnienia z Genetyki i hodowli traw* oraz podrozdziały dotyczące genetyki poszczególnych gatunków. Wypromował 10 doktorów. Na jego cześć nadano nazwę SULINO odmianie trawy pastewnej z materiałów kostrzew i życic „*Festulolium*” wpisanej w 1998 r. do Rejestru Oryginalnych Odmian Krajowych.

Był dwukrotnie żonaty: w 1963 r. zawarł związek małżeński z Barbarą Jakubowską. Dwa lata po jej śmierci, w 1983 r. ożenił się z Barbarą Reiss z Janiszewskich. Z tego związku urodziła się córka Paulina.

Stanisław Sulinowski zmarł 10 stycznia 1990 r. w Poznaniu. Został pochowany 13 stycznia 1990 r. na cmentarzu parafii pw. św. Wita w Rogoźnie (pow. obornicki) w woj. wielkopolskim.

Materiały Stanisława Sulinowskiego zostały przekazane w darze Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu przez Wandę Wojciechowską z polecenia Barbary Sulinowskiej w styczniu 2004 r. (ks. nabytków B nr 237). Prace porządkowo-inwentaryzacyjne nad spuścizną prowadzili w 2013 r. Michał Boksa i Jakub Poprawa. W 2016 r. została przekazana przez Archiwum Zakładowe Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniuteczka personalna Stanisława Sulinowskiego (ks. nabytków „B” 401). Całość została ponownie przeredagowana i opracowana przez Jarosława Matysiaka i Martynę Brembor w 2018 r. Rozmiar zespołu wynosi 0,05 mb. Spuścizna zawiera materiały z lat 1955-2004. Została opracowana zgodnie z metodami porządkowania przyjętymi w PAN Archiwum w Warszawie.

Spuścizna zawiera nieliczne materiały z okresu pracy w Instytucie Genetyki Roślin PAN w Poznaniu (j. 1). Wśród materiałów biograficznych znajdują się życiorysy, spisy publikacji, świadectwa autorskie odmian roślin (j. 2), dokumenty dotyczące działalności zawodowej i naukowej (j. 3), materiały dotyczące habilitacji (j. 4) oraz nadania tytułu profesora nadzwyczajnego (j. 5), fotografie (j. 6). Materiały o twórcy spuścizny to kserokopie tekstów autorstwa Ignacego Wiatroszaka oraz Wandy Wojciechowskiej i Haliny Wiśniewskiej (j. 7).

Spuścizna Stanisława Sulinowskiego otrzymała w PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu sygnaturę P.III-134. Numer Zespołu w Serwisie „Szukaj w archiwach” 135/0. Rozmiar zespołu po uporządkowaniu wynosi 0,05 mb. Inwentarz zawiera 7 jednostek archiwalnych.

Źródła i bibliografia:

1. Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu, Materiały Stanisława Sulinowskiego (1932-1990), sygn. P. III-134, j. a. 2, 3, 4, 5, 7,
2. *Stanisław Sulinowski (1931-1990) dyrektor Instytutu w latach 1985-1990*, [w:] *Instytut Genetyki Roślin PAN 1954-2004. Geneza – Twórcy – Kontynuacje*, praca zbiorowa pod redakcją M. Surmy, T. Adamskiego, B. Salmanowicza, Poznań 2004, s. 41-43.
3. Wiśniewska Halina, Wojciechowska Wanda, *Profesor Stanisław Antoni Sulinowski*, „Wieści Akademickie”, R. 8: 2004, nr 7-8, s. 17.
4. Wojciechowska Wanda, *Sulinowski Stanisław Antoni (1932-1990)*, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, T. 45, Warszawa-Kraków 2007-2008, s. 465-466.

MATERIAŁY BIOGRAFICZNE, O TWÓRCY ZESPOŁU

1. Instytut Genetyki Roślin PAN
korespondencja
1971-1977, rkp., masz., l., k. 11
2. Dokumenty osobiste, dotyczące przebiegu pracy naukowej i zawodowej
Życiorysy, karty: informacyjna, danych osobowych; roczne karty ewidencji i obecności w pracy, charakterystyka i ocena pracy naukowo-badawczej, opinia służbowa, kwestionariusz osobowy, spisy publikacji, świadectwa autorskie
1973-1986, rkp., masz., kkp., druk., l., k. 53
3. Dokumenty dotyczące działalności zawodowej i naukowej
Nominacje, powołania, przeszerogowania, odpisy dyplomów i dokumentów, zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach, korespondencja
1965- 1994, rkp., masz., druk., l., k. 139
4. Habilitacja
Życiorys, informacje o dotychczasowym przebiegu pracy naukowej, spis publikacji, odpis dyplomu doktorskiego
1965- 1971, rkp., l., k. 6
5. Nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego
Wniosek, wykazy: najważniejszych prac kandydata wykonywanych po habilitacji, prac naukowo-badawczych zastosowanych w praktyce, osiągnięć w pracy naukowo-badawczej, odpisy dokumentów, korespondencja
1955-1981, rkp., masz., kkp., l., k. 42
6. Fotografie
Legitymacyjne, portretowa
B. d., fot. 4
7. Stanisław Sulinowski
Życiorys, przedmowa, artykuł wspomnieniowy, korespondencja
1994-2004, kkp., j. ang., pol., l., k. 12